

Crenguța MANEA

Câte ceva despre drumul către mine...

Într-o dimineață de decembrie – cam gri, oarecare, mângălită de ecourile lăbărțatelor mediatizări ale jocurilor politice ce au drept miză doar conturile personajelor ce ne cerșesc din patru în patru ani bunăvoința mizând pe uitarea noastră; o uitare care ne face vinovați fără drept de apel! – trec prin fața biroului doamnei Mioara, casiera Teatrului Mic (de care mă leagă o tandră recunoștință pentru nenumaratele bilete rezervate la spectacolele din anii '80 cu care-mi erau șterse, ca prin farmec, nopțile nedormite în acceleratul lași–București), și mă strecor prin culoarele înguste ale teatrului până la scenă, unde se repetă *Furtuna*. Efectul este același: las în urmă, tot ca prin farmec, un București superficial și urătit, iar scena se decupează ca certitudine fermă, fără umbră de echivoc. Ziua capătă identitate, în jurul meu sunt oameni care trăiesc concentrat, muncesc cu plăcere, atent; atunci când ceva trebuie modificat, se reia cu entuziasm, cu bucuria căutării, în ciuda oricărui efort; alteori cu vizibilă oboseală, cu tenace încăpățănare.

„M-a învățat să fiu pe scenă“

E dimineață și o nouă zi începe la Teatrul Mic. În cabina actriței **Rodica Negrea**, cafetiera șuieră vesel, miroase a fard și cafea.

R.N.: Între 8.00 și 11.00 e timpul în care îmi revăd textul, îmi încălzesc vocea, corpul, timpul în care exersez de una singură; mă gândesc la spectacol și la personajul meu. Apoi, încep repetițiile, mai dau o fugă și până la platourile de filmare de la Buftea și, nu știu cum, se face seară. Dar nu mă plâng; noi, actorii, ne plângem cu adevărat doar când stăm; atunci când muncesc, sunt un om fericit.

C.M.: *Ariel e unul dintre personajele simbolice ale teatrului, nu doar ale celui shakespearean, depășind granițele piesei; Ariel e duhul prin excelență – chiar Duhul Teatrului, în acest spectacol al Cătălinei Buzoianu – imaterialitatea însăși.*

R.N.: E unul dintre personajele care în mine are o aducere aminte foarte caldă, afectuoasă, chipul lui Florian Pittiș; el a interpretat acest personaj în *Furtuna* lui Ciulei; dincolo de paginile exegezelor operei lui Shakespeare, Ariel se suprapune imaginii lui Pittiș. Acum nu știu, și nici nu pot să vă spun, ce fac eu sau cum fac eu acest personaj; dar, în clipa următoare s-ar putea să știu foarte clar. Și nici nu vreau să vorbesc concret despre acest drum; nu e o superstiție, e un mod al meu de a mă raporta la această meserie. Dacă aș ști să vorbesc, să teoretizez despre ceea ce fac, nu aș fi aici, nu mi-ați lua acest interviu; aș scrie eu însămi, aș face altă profesie. Dar eu sunt actriță... și vreau să împlinesc misiunile pe care Cătălina Buzoianu mi le-a încredințat în acest spectacol. N-am mai jucat Shakespeare pe o „scenă mare“, am mai avut încercări în școală, dar poate că nici nu e rău... de Shakespeare ar trebui să ne atingem cu greu. E foarte complicat! (Și actrița zâmbește puțin stingherită.)

C.M.: *Nu sunteți la prima întâlnire cu Cătălina Buzoianu; îmi amintesc cu mare bucurie, parcă a fost ieri, de Efectul razelor gama asupra anemonelor.*

R.N. Cătălina Buzoianu e mai mult decât primul regizor cu care am lucrat, e prea puțin spus profesor, e mai mult decât simpla afirmație „m-a învățat să fiu pe scenă“. Pentru mine, Cătălina Buzoianu e cea de la care m-am molipsit de teatru, omul care mi-a dat un întreg prin care eu mă raportez și acum la scenă, la meserie; de la Cătălina Buzoianu am aflat să nu mă mulțumesc și să nu mă obișnuiesc cu imediatul, să am curaj în ceea ce fac, să fiu eu. E lucrul pe care l-am preluat de la dumneaei și care m-a urmărit, ceea ce m-a călăuzit până acum în meserie; alături

Mihai DINVALE și Rodica NEGREA

Foto: Alois Chiriță

de profesoara mea, Olga Tudorache, întâlnirea cu Cătălina Buzoianu a fost definitorie pentru mine, mi-a dat dimensiunea acestei meserii. Cred că acesta este cuvântul. Dacă nu aş fi avut acea primă colaborare, întreaga mea evoluţie profesională ar fi fost alta; cu siguranţă, felul meu de a fi în teatru vine de la Cătălina.

C.M. *Vorbiți despre un echilibru bine construit, uneori fragil, alteori indestructibil, un echilibru între căutările, incertitudinile drumului către personaj și încrederea că acesta, personajul, poate fi întrupat, adus pe scenă, și cu sprijinul regizorului.*

R.N.: Pentru mine, regizorul este esențial și întotdeauna îmi doresc ca lumea mea imaginară să fie cât mai aproape de cea a regizorului, să se împletească, atunci spectacolul se împlinește pe scenă. Nu cred că actorul preia și înghite lumea, propunerile regizorului, cum nici regizorul nu o face; e o relație ca între gemeni, sau ca în sărutul lui Brâncuși; trebuie să fim doi, ca într-o îmbrățișare.

În difuzorul cabinei se anunță că Rodica Negrea e așteptată în scenă; încheiem discuția și plecăm către sală.

Acolo este și scenograful Dragoș Buhagiar; stă de vorbă cu regizoarea și consideră că scena a devenit prea aglomerată cu recuzită, în anumite momente din spectacol. Cătălina Buzoianu îl asigură că are toată libertatea să decidă ce trebuie scos și ce trebuie să rămână; se simte încrederea îndelung exersată între cei doi.

Cătălina Buzoianu – cea care a contribuit decisiv la crearea trupei Teatrului Mic începând cu anii '80, care a făcut gloria lui și i-a dat o dimensiune europeană prin montările *Să îmbrăcăm pe cei goi*, *Maestrul și Margareta*, *Ivona, principesa Burgundiei*; cea care a revenit aici și după '90 (de-ar fi să ne amintim și numai un crud, frisonant *Pescăruș*) – se află din nou alături de Valeria Seciu, Rodica Negrea, Mihai Dinval, Petre Moraru, Papil Panduru, Julieta Ghiga-Szönyi, Domnița Constantiniu și cu mai tinerii actori, Irina Rădulescu, Filip Ristovski, Ștefan Lupu, Toma Cuzin, pregătind *Furtuna* de William Shakespeare, în traducerea Ioanei Ieronim, versiune anume realizată pentru acest spectacol. O cale, la fel ca și cea a lui Prospero, se cere străbătută de această echipă pregătită să întâlnească magia textului shakespearian și dorința de întrupare în fapt teatral pe care Cătălina Buzoianu are știința să o transmită actorilor...

La o actriță

Despre **Valeria Seciu**, Cătălina Buzoianu spune: „este actrița-emblemă a trecerii mele prin teatru”. E mult, e puțin? Cred că fiecare actor visează la o astfel de afirmație.

C.M.: Ați visat, v-ați dorit, v-ați gândit vreodată să jucați Prospero?

V.S.: Nu, nu; nici vorbă!

C.M.: *E foarte adevărat că personajul pe care-l jucați nu e chiar cel care apare în piesa lui Shakespeare; dar, de fapt, ce fel de personaj este cel pe care-l jucați dumneavoastră?*

V.S.: Este o parte a lui Prospero, este un loc de unde te uiți la el; sau o parte a lui, una dintre ele, partea lui bună, partea aflată în lumină...

C.M.: *E foarte exact formulat! În Lumina de Sus, mă duce pe mine gândul?*

V.S.: Da, da, așa s-a gândit Cătălina Buzoianu. Și fără să sărăcească personajul lui, fără să fie tezis, sau sentențios.

C.M.: *Cu toate acestea, Spiritul Mamei – așa se numește personajul încredințat dumneavoastră – afirmă, la un moment dat, „... mult mai de preț este mila decât răzburarea”.*

V.S.: Și-așa este!

C.M.: *Sigur, e o înțelegere pe care puțini o dobândim. Dar, cât de dificil este pentru un artist să transmită de pe scenă astfel de gânduri care trimit, ca un fel de marginalii, la textele evanghelice?*

V.S.: Este extrem de dificil, tocmai pentru că te apropii de un tărâm aproape de neatin. E foarte greu pentru că extrem, extrem de ușor, poți să cazi în sentință, în teză, în demonstrarea unei afirmații, în clișeu; și, mai ales, în ceea ce noi actorii

Valeria SECIU și Irina RĂDULESCU

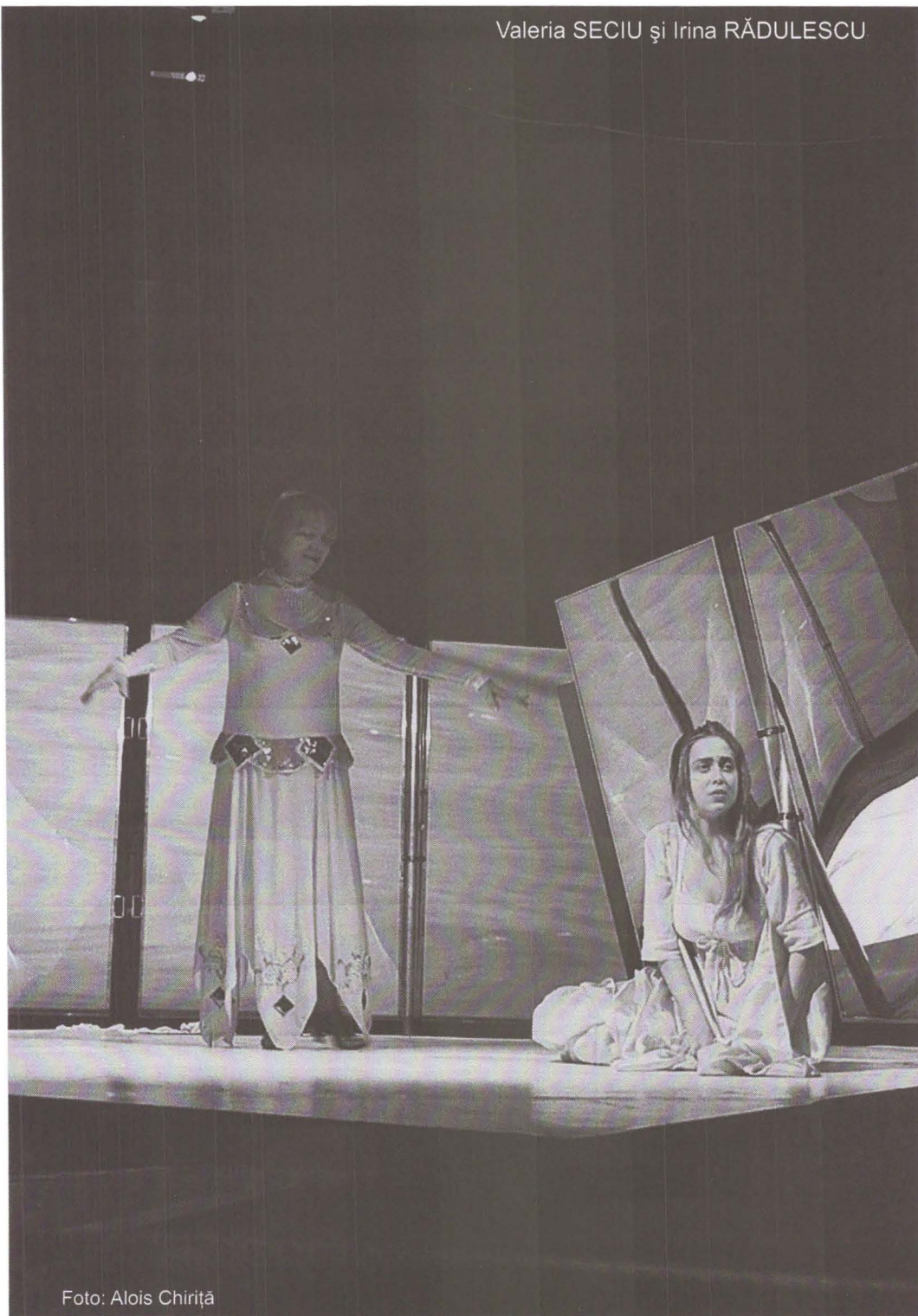

Foto: Alois Chiriță

numim un joc „în general”. Asta îndepărtează; te îndepărtează pe tine, cel care joci, de ceea ce ai de comunicat și de cei care primesc, care trebuie într-un fel ocrotiți. Adică, drumul către o astfel de replică trebuie netezit într-un fel. „...mult mai de preț este mila decât răzbunarea” are adevăr, dar e greu de dat adevăr care să miște, să semnifice, să aibă greutate, putere.

C.M.: *Legat de ocrotirea pe care o aduceați în discuție și prin care spectatorul este condus pe o anume cale a înțelegerii, cred că asta ne face responsabili pe cei care participăm la o astfel de reprezentare, responsabili și solidari cu timpul actorilor petrecut pe scenă.*

V.S.: Mă emoționează ceea ce spuneți... Vrem întotdeauna să avem un spectator bun, adică un spectator talentat, deschis, care are har.

C.M.: *La o repetiție dintre cele la care am avut norocul să particip, erați, sau păreați, extrem de preocupată de datele pur tehnice ale personajului dumneavoastră: cu ce fel de mers trebuie să parcurgă o anume distanță din acel moment al spectacolului, când trebuie să alunece un accesoriu de costum – șalul. Cum se leagă aceste aspecte tehnice, de mișcare, de gest, de recuzită chiar, de dimensiunea metafizică a personajului?*

V.S.: Sunt felurite, multiple căile noastre prin care ne apropiem de personaj. De multe ori poate începe printr-o mișcare a mâinii, cu câțiva pași, cu un șal care alunecă sau nu, cu o privire...

C.M.: *În „instrumentarul de lucru”, aveți și mijloacele improvizației; vă place să le folosiți?*

V.S.: Da, firește. Sunt momente când calea este deschisă și spre acest fel de a păși în rol, dar e mai complicat, pentru că improvizația trebuie garantată de adevăr, de har, să nu fie în sine, să nu trădeze; să nu vândă ceva, poate, mai prețios decât dacă ai rămâne în cadrele inițiale. Dar improvizația are grație, farmec... poate duce mai departe un gând, o intenție.

C.M.: *Finalul acestei Furtuni, în viziunea Cătălinei Buzoianu și a trupei Teatrului Mic din București este, într-un fel, o artă poetică, iar personajul dumneavoastră dă semnalul retragerii actorilor dincolo de granița visului, într-o stare de imponderabilitate.*

V.S.: E, poate, cel mai greu text pe care l-am spus vreodată pe scenă, pândit de atât de multe capcane, cu care poți greși atât de ușor. El e manifest, poate fi cinic, dar nu în totalitate; și încheie și expune, dar trebuie găsită cumpăna cu care să fie spus. Trebuie și arătat, și asumat, și declarat; să fie viu, să nu țină de un anume didacticism, să fie și blând și aspru, să aibă viața adevărului. Mă sperie foarte tare finalul ăsta pentru că nu i-am găsit încă forma.

„Devoțiunea pentru un ideal artistic”

Discuția cu **Mihai Dinval** am avut-o în biroul său de la Teatrul Mic, într-o zi cu destulă vânzoleală – probleme administrative, aprobări și situații care trebuiau evaluate; era în biroul său un du-te-vino ca în gară! Birou de instituție românească la sfârșit de an...

C.M.: *De ce ați decis, domnule director Mihai Dinval, să aveți în repertoriul teatrului, în această stagiune, premiera Furtuna, în regia Cătălinei Buzoianu?*

M.D.: Există în tradiția teatrului nostru marile montări care coagulează energiile trupei, spectacole în care devoțiunea pentru un ideal artistic, pentru un mesaj artistic și de viață, ne adună. *Furtuna* ca text, ca spectacol, ca provocare, ar putea să readucă anii buni de la Teatrul Mic, să creeze o nouă emulație a generației tinere. Am vrut s-o readucem alături de noi pe Cătălina care a ajuns la maturitatea experienței artistice, iar această piesă i se potrivește perfect pentru a încununa o carieră mare, o experiență teatrală solidă.

C.M.: *Discut cu directorul artistic!!! al Teatrului Mic, dar nu pot face abstracție de actorul Mihai Dinval, distribuit în Furtuna de către regizoare în rolul Prospero. Despre acest personaj s-a glosat, s-au scris volume de exegeză shakespeariană,*

mari actori l-au jucat. Sigur, vi-l amintiți pe George Constantin în Prospero din „Furtuna” lui Liviu Ciulei de la Bulandra. Este o partitură dramatică pe care mulți actori doresc să o parcurgă într-un moment al drumului lor profesional; dar poate fi și un moment important, cred eu, și în viața lor.

M.D.: E o întâlnire copleșitoare și vreau să-i mulțumesc Cătălinei pentru că ea a hotărât această distribuie; nu că nu mi-aș fi dorit! Ca director, puteam avea vanitatea și cinismul să mă propun; n-am făcut lucrul acesta, cum n-am făcut-o în opt ani de zile pentru niciun spectacol în care am jucat. Știți că se întâmplă ca regizori care vor să se insinueze în programul unui teatru, să-l plaseze în fruntea distribuției pe directorul teatrului, dacă e actor, și consideră că automat piesa se va pune.

C.M.: *Suferințele vieții de actor și director! Dar să știți că metoda funcționează...*

M.D.: Am avut puterea ca exact asta să resping, în fine. Prospero e copleșitor... Am văzut spectacolul cu George Constantin pe care-l admir și acum; mă uit ca la o icoană la ceea ce a făcut el într-o viață de actor... am văzut filmul făcut de TVR cu fragmente din repetițiile la acea *Furtună*. Și toate lucrurile astea stau acum în capul meu și mă apasă îngrozitor; dar, prin ceea ce a capacitat în mine Cătălina – totuși, am și eu treizeci și cinci de ani în teatru, nemaivorbind de cei de viață, o viață tumultuoasă, cu greutăți – cred că îndrăznesc și eu să creionez un Prospero viabil, o propunere responsabilă a unui personaj fascinant, al secolului XXI. Dar care pleacă din Renașterea europeană, un personaj cu toată încărcătura de relații umane, de cunoaștere, de dorința de a cucerii lumea, de a o domina, de a pedepsi și a ierta. Lucruri omenești...

C.M.: *Vorbeați despre resortul artistic pe care Cătălina Buzoianu a reușit să-l declanșeze.*

M.D.: E vorba despre un adevăr artistic, de creație, de viață, poate și despre altele. Noi am lucrat împreună de la *Să îmbrăcăm pe cei goi*, am trecut prin *Maestrul și Margareta*, apoi *Niște țărani*, și multe alte colaborări. Noi ne cunoaștem, și într-un fel, am crescut împreună în cariera noastră artistică, de aceea știm unul despre celălalt ce poate împlini, ce poate cere unul de la celălalt. De data aceasta, cere Cătălina de la mine. Pentru că ce pot eu să-i cer, ei?!

C.M.: *Uneori, dialogurile regizor-actor se desfășoară nu numai în note armonice, căutările pot fi conflictuale. Cum depășiți controversele artistice?*

M.D.: Atâta timp cât aceste căutări conflictuale sunt puse în slujba unui adevăr artistic pe care toți căutăm să-l slujim, aceste conflicte apar mai mult dintr-o stare de surescitare nervoasă care se acumulează pe timpul repetițiilor; ele nu sunt „opozitive”, sunt căutări adevărate, și avem vârsta când le putem depăși cu răbdare, înțelepciune.

C.M.: *Mai poate fi vorba de răbdare la ritmul de pregătire a unui spectacol, astăzi?*

M.D.: Nu neapărat în momentul lucrului; dar, acasă, în liniștea aparentă de după repetiție, încerci să analizezi unde a avut dreptate regizorul sau colegul de scenă atunci când au formulat niște sugestii, sau dacă ai avut tu dreptate pentru o anumită formă aleasă; iar apoi, urmarea e o discuție argumentată. Asta presupune răbdare. Munca la un spectacol nu se termină după 4-5-6-7 ore de repetiții; ea continuă și noaptea în somn.

C.M.: *În această nouă premieră a Teatrului Mic, Cătălina Buzoianu a distribuit, pe lângă actorii care și-au legat destinul artistic de o viață de acest teatru, și tineri nou veniți în trupă: Irina Rădulescu, Ștefan Lupu, Toma Cuzin, și nu doar ei. Cum s-au pliat ei în atmosfera teatrului?*

M.D.: Sunt copii foarte talentați și devotați; este și pariul teatrului și al regizoarei în ceea ce privește reușita lor în acest spectacol, și vrem să câștigăm pariul. Teatrul acesta nu a început și nu se va termina cu noi, nu suntem veșnici; dacă nu pregătim echipa care să ducă mai departe idealurile artistice în care credem și cu care noi am clădit Teatrul Mic, înseamnă cănu am realizat nimic. Trebuie să avem încredere în tinerii actori pentru binele acestui loc, pentru ca teatrul nostru să fie ceea ce se numește o *stare de spirit*.

Expresia corporală cea mai potrivită personajului

În destule zile, s-a repetat la *Furtuna*, până la epuizare fizică, diferitele momente construite cu mișcări laborioase care trebuie să aibă și precizie, și grație; același gest, aceeași mișcare sunt polizate până la firesc. Mică, agilă și chiar dacă pare fragilă, pe scenă regizoarea arată cu o energie tinerească așa cum ar vrea să se petreacă un anume moment, ritmul pe care trebuie să-l aibă; coboară repede în sală la măsura cu textul său, cu microfon, covrigi și mandarine și continuă să se ocupe de un alt moment. Urcă în viteză la balconul sălii, împreună cu Iolanda Covaci, și cântă cu o voce sigură, chiar dacă glasul sau nu are o amploare de operă; o învață pe tânăra actriță să frazeze și să dea intenție replicii atunci când e cântată.

Coregrafa **Mălina Andrei** rămâne pe scenă împreună cu spiritele și continuă repetiția de mișcare; o aștept până se termină repetiția, pentru că a promis că vom sta de vorbă.

C.M.: *Ai o îndelungată și bogată colaborare cu Cătălina Buzoianu; de fiecare dată, ai fost la umărul drept al regizoarei. Cum a început această poveste?*

M.A.: Cred că lucrăm împreună de peste paisprezece ani; văzând ce am făcut la Festivalul de la Sighișoara, m-a invitat atunci să colaborez, pentru prima dată, la spectacolul *Pelicanul*.

C.M.: *Un minunat spectacol al Cătălinei Buzoianu, cea care a montat Strindberg în România cum altcineva nu a făcut-o.*

M.A.: De atunci, colaborarea noastră a devenit aproape permanentă; deja, nu mai vorbim, ne intuim, ne simțim una pe cealaltă, încât spectacolul se naște firesc; citesc textul propus și „văd” desenul coregrafic. Îmi acordă o libertate fantastică în crearea personajelor cu ajutorul mișcării și am sentimentul unei adevărate echipe.

Alexandru GĂTSTRĂMB și Toma CUZIN

Foto: Alois Chiriță

C.M.: *Asta presupune și o maximă responsabilitate; nu e copleșitoare, nu te stingherește?*

M.A.: Nici vorbă! Pot să dau frâu liber imaginației, pot să încerc, pot să evoluez, pot să aduc actorul în niște situații scenice pe care, poate, nici el nu le imagina; de fiecare dată, încerc să mă autodescopăr și să-l ajut și pe actor să se autodescopere.

C.M.: *De data aceasta, lucrați la un text fundamental din dramaturgia shakespeareană și universală. Care au fost atracțiile piesei Furtuna pentru coregrafa Mălina Andrei?*

M.A.: Aproape fiecare scenă a fost o provocare pentru mine, pentru că fiecare scenă a fost una în care m-am implicat, am vrut să ajut actorul să ajungă la ceea ce regizorul cerea de la el. Iar atunci când doamna Cătălina Buzoianu are rezerve, discutăm și încercăm să găsim o altă soluție care să se armonizeze cu viziunea regizorală a întregului spectacol, care are prioritate.

C.M.: *A fost o dificultate faptul că lucrezi cu o distribuție eterogenă ca vârstă, ca educație și experiență, diferită ca mijloace de expresie actoricească?*

M.A.: Nu, pentru că m-am obișnuit în timp să descopăr și să ajut actorul, indiferent de vârstă, pentru ca el să ajungă la expresia corporală cea mai potrivită personajului său; m-am adaptat, de asemenea, posibilităților, dar nu am redus din exigență pentru a obține maximum de expresivitate a gestului sau atitudinii corporale pe scenă. Toate acestea intră în responsabilitatea mea în spectacol, indiferent de vârstă sau de posibilitățile fizice ale actorului; întotdeauna încerc să-l determin să meargă dincolo de ceea ce crede că poate el să realizeze sau a mai făcut în alte spectacole.

C.M.: *Insula lui Prospero e plină de spirite, de existențe imateriale, Ariel și toți tovarășii lui. Pentru un coregraf e o mare încercare, cred.*

Ion LUPU, Mihai DINVALE și Petre MORARU

Foto: Alois Chiriță

M.A.: Lumea asta a spiritelor m-a atras de la prima lectură și mi-a permis să mă extind coregrafic. Dintre cei care le dau prezență în scenă unii sunt actori, iar alții dansatori; eu a trebuit să determin funcționarea lor fără a putea fi sesizată vreo diferență: să ajut actorul să folosească limbajul corporal cu ușurința unui dansator, și pe dansator în așa fel încât fiecare gest al său să fie încărcat de un gând ca și când fiecare mișcare ar aparține unui scenariu, unui text.

Apa oglinzilor

Cătălina Buzoianu iubește marea, culorile ei, fluiditatea și transparența care-i amplifică misterele. Are o relație specială cu Mediterana; în porturile ei – și în orașe de pe coastele mării – s-a jucat cu mare succes de critică și de public *Odiseea*, spectacol creat de regizoare la Teatrul Bulandra și prezentat, în vara lui 2001, printr-un proiect de ambițioasă anvergură, în toate țările membre ale Institutului Internațional de Teatru Mediteranean.

După mai multe repetiții la *Furtuna*, mi-am amintit că în „Vaporul interior” – un fel de jurnal de bord al turmeului pe Mediterana cu *Odiseea*, ținut de autoare cu finețea detaliului și a observației – am găsit menționată insula și vulcanul Stromboli. De ce a ales Cătălina Buzoianu aceste locuri pentru băntuita, nesigura insulă pe care a naufragiat Prospero? Pare să o fi îndrumat chiar Shakespeare, dacă ținem seama de indicațiile plasate în text, dar a funcționat – sunt convinsă! – și fascinația Mediteranei. În apele care scaldă insula, personajele se nasc a doua oară, după apocaliptica furtună orchestrată de Ariel la ordinul lui Prospero; unele dintre ele recuperează o parte din destinul pierdut din cauza gravelor erori comise, a alunecărilor de la ordinea morală. În apele oglinzilor de pe scenă, ne proiectăm și noi, cei din sală, cu propriile noastre scăderi sau păcate, dar și cu șansa de a reveni asupra lor.

Cătălina Buzoianu ne face părtașii experienței inițiatice traversate de Prospero pe insulă, experiență la capătul căreia eroul înțelege că „...*mai de preț este mila, decât răzburarea*”, doar așa, capătă sens și valoare căutarea de o viață. Cunoașterii intelectuale, regizoarea – ea însăși animată de o curiozitate de artist, dublată de o profundă și scânteietoare reflexivitate, cum puține se află în teatrul românesc – îi adaugă, complementar, spiritualitatea. Dobândită de Ducele de Milano după grele încercări, după trădări, după pierderea iubirii, a rangurilor și onorurilor mundane, deschiderea nimbată de iertare către înțelesurile și tainele adânci ale firii i-o aduce lui Prospero dialogul cu Spiritul tutelar al Mamei, un fel de *alter-ego* al său, prezența în spectacol a duhului fiind una definitorie.

Spuneam că mi s-a acordat privilegiul de a fi martor la construcția unor momente ale acestui spectacol, și unul dintre cele mai vii la care am asistat a fost finalul. Simplu, cu o liniște adâncă, spirite, comedianți, fantasme se retrag în spațiul scenei, protejați de tainica și invizibila graniță a visului; în urma lor rămân imaginile în mișcare ale lumilor desenate de actori și emoțiile noastre care, poate, ne vor mai urmări și, cine știe, vor încolți în noi...

„*Cerul înstelat deasupra noastră...*” – celebrei expresii kantiene, Cătălina Buzoianu îi adaugă, într-unul dintre textele sale, o lucidă, teribilă întrebare: „Dar câtă lege morală e în noi?”. *Furtuna* este, cred, unul dintre răspunsurile posibile pe care artista îl găsește și ni-l transmite.

„*Călătoria este o întoarcere către esențial*” – afirmă un proverb tibetan; așa este și aceasta pe care trupa Teatrului Mic o face împreună cu noi, conduși de Cătălina Buzoianu.